

ανταγωνιστική θέση της κύριας κλίμακας. Η δυτική όψη εμφανίζεται κατακερματισμένη. Αδύναμο ενδιαφέρον για βιοκλιματικό χαρακτήρα του κτηρίου. Φωτοβολταικά κάτοπτρα σε ακατάλληλη ως προς το κτήριο διάταξη. Άτολμο και άσκοπο το στοιχείο νερού.

25. YA 29113166

Η κεντρική ιδέα τη πρότασης εστιάζει στην έννοια της ευελιξίας, με δυνατότητα αναπροσαρμογής μέχρι της οριστικοποίησης της μουσειολογικής μελέτης στο μέλλον. Για τον σκοπό αυτό η μελέτη προτείνει μία ορθολογική διαχείριση του προγράμματος, η οποία βασίζεται στην υιοθέτηση του κανάβου του διατηρητέου κτηρίου της ΧΥΜΟΦΙΞ. Εξωτερικά γίνεται μία αξιοπρεπής προσπάθεια συνέχισης της μορφολογίας του διατηρητέου, με διαφορετικά υλικά, η οποία σέβεται μεν το διατηρητέο, χωρίς να το αναδεικνύει ιδιαίτερα. Οι εκθεσιακοί χώροι στο ανώτερο επίπεδο του μουσείου έχουν την δυνατότητα φυσικού φωτισμού από την σχάρα στην οροφή. Επαρκής βιοκλιματική μελέτη. Η μουσειογραφική προσέγγιση οργανώνει με σαφήνεια το υλικό σε επτά σαφείς ενότητες, αλλά σε αυστηρά οργανωμένους χώρους, μη εκμεταλλευόμενη τη δυνατότητα της ευελιξίας και προσαρμογής που θα επέτρεπε η υιοθέτηση του κανάβου, σύμφωνα με την πρόθεση των μελετητών. Ο περιβάλλων χώρος μένει ανοικτός για μελλοντικές ανασκαφικές έρευνες, αλλά η διαμόρφωση του δεν παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Συνολικά αξιοπρεπής πρόταση, η οποία όμως δεν αποδίδει στο ΝΑΜΣ την ταυτότητα και αναγνωρισιμότητα του Μουσείου σήμερα, ως σημαντικού δημόσιου κτηρίου - τοπόσημου, στην είσοδο της πόλης.

26. FA05032011

Ευπρόσδεκτα καθαρή και δυνατή κεντρική ιδέα με ισχυρή ταυτότητα, υποβλητική δια της απλότητάς της πρόταση, στη σύνθεση εξωτερικών και εσωτερικών χώρων. Η σύλληψη Νέου Μουσείου αναγνωρίζει και σέβεται την ιδιαιτερότητα της συγκεκριμένης τοποθεσίας με τους περιορισμούς που πρέπει να τηρηθούν σε σχέση με τα τωρινά και πιθανά μελλοντικά ευρήματα. Το μονολιθικό κτήριο της προσθήκης του Νέου Μουσείου χωροθετείται σαφώς διακριτό από το διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ. Η ανύψωση-αιώρηση του κυρίως μουσείου ως ένα ενιαίο, συμπαγές και εσωστρεφές κτήριο υπεράνω του εδάφους, επιτρέπει την διείσδυση των υπαίθριων χώρων στο εσωτερικό αφήνοντας ανέπαφους τους αρχαιολογικούς χώρους και επιτρέποντας μια συνεχή κυκλοφορία επισκεπτών στο επίπεδο του εδάφους με μεγάλες σκιασμένες περιοχές συγκέντρωσης. Όπως το ισόγειο παραμένει ανοικτό και προσπελάσιμο απ' όλες τις κατευθύνσεις, έτσι και η διαφάνεια του εσωτερικού περιβλήματος επιτρέπει επιπρόσθετα την οπτική συνέχεια και από ψηλά, μέσα από κεντρικό αίθριο που έχει δημιουργηθεί για αυτό τον σκοπό. Η συνέχιση της in situ αρχαιολογικής έρευνας θα γίνεται απρόσκοπτα και με δυνατότητα προσωρινής προστασίας τοπικά επί μέρους ερευνώμενων περιοχών. Η πρόταση σέβεται την συνεχή παρουσία της αρχαιολογικής σκαπάνης και δίνει μεγάλη έμφαση στον δημόσιο χαρακτήρα του μουσείου. Μουσειογραφική προσέγγιση σαφής με δυνατότητες ευελιξίας και με πολλαπλούς τρόπους αξιοποίησης του εσωτερικού κενού. Η δυνατότητα απομόνωσης των μόνιμων συλλογών και λειτουργίας χώρων πολιτισμού κρίνεται πολύ θετικά. Πολύ καλή διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου ως αρχαιολογικού πάρκου που διευρύνει και εννοποιεί τους αρχαιολογικούς χώρους, σε έναν απρόσκοπτα περίπατο διαμπερών κινήσεων και πρόσθετων ανοικτών πολιτιστικών δραστηριοτήτων. Η τοπική εκσκαφή στον τομέα Α ελέγχθηκε ως συνεπής με τους όρους της

προκήρυξης με μόνον τοπικές θεμελιώσεις του άνωθεν όγκου της ανωδομής και υπαίθριες χωροθετήσεις Η/Μ εξοπλισμού. Επιμελημένη βιοκλιματική προσέγγιση.

27. AZ 12341234

Πολύ αξιόλογη σύνθεση, καλά επεξεργασμένη και με ξεχωριστό ιδίωμα, η οποία προτείνει την συγκρότηση μιας συνεχούς πορείας που συνέχει το κτήριο και τον περιβάλλοντα χώρο ως μια ενιαία χωρική ενότητα. Διαμορφώνοντας την κύρια είσοδο στην βόρεια πλευρά του οικοπέδου, το συγκρότημα υποχωρεί σταδιακά καθ' ύψος, αναδεικνύοντας το διατηρητέο κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ, ενώ η κλίμακα δομημένου και ανοικτού χώρου, συνδυάζει την μνημειακότητα και τη γαλήνη. Τα δώματα αποτελούν μια καθ' όλα επεξεργασμένη πέμπτη όψη του συγκροτήματος και εντυπώνονται από την πρώτη στιγμή ως ΝΑΜΣ. Η διαδρομή κατά μήκος του ΒΝ άξονα συνεχίζεται αδιάκοπα στο εσωτερικό του μουσείου, αποτελώντας την συνέχιση της πορείας προς τους εκθεσιακούς χώρους, με κατάληξη στο δώμα. Η γραμμική αλληλουχία των θεματικών ενότητων είναι καλή, και οι αίθουσες φωτίζονται υποβλητικά από επιμήκη ανοίγματα και εσωτερικά αίθρια, αλλά η ευελιξία τους είναι περιορισμένη, σε περίπτωση μελλοντικής αναδιάρθρωσης. Η δυτική πλευρά αναπτύσσεται παράλληλα προς τον αρχαίο δρόμο, αντιμετωπίζοντας την προς ανασκαφή πλευρά του οικοπέδου και το ευρύτερο τοπίο με μία ιδιαίτερα αρμόζουσα αίσθηση υλικότητας.

28. SL 00000001

Αυστηρή πρόταση υψηλών προδιαγραφών, τόσο ως προς τον τρόπο προσέγγισης του θέματος, όσο και ως προς τον τρόπο παρουσίασης, η οποία αξίζει ιδιαίτερης μνείας. Διαχειρίζεται τη σύνθεση ως ένα παραλληλεπίπεδο, που οριοθετείται στη χάραξη του υφιστάμενου διατηρητέου βιομηχανικού κτηρίου ΧΥΜΟΦΙΞ, τόσο ως προς τη διεύθυνση των αξόνων του όσο και ως προς την κλίμακα και τη διαμόρφωση του όγκου του. Το αποτέλεσμα είναι ένας συμπαγής όγκος, ένα κτίριο-‘αντικείμενο’ και ως εκ τούτου μια ισχυρή παρουσία στο τοπίο της Σπάρτης. Οργανώνει με ευφυή και αφηγηματικό τρόπο τον εσωτερικό χώρο της έκθεσης, με θεματικές που αντιστοιχούν σε κουτιά-δωμάτια μνήμης και συνδυάζει τον αρχαιολογικό χώρο, ο οποίος και διαπερνά το αποτύπωμα, καθιστώντας ορατό, στο εσωτερικό δάπεδο, το αρχαϊκό υπόστρωμα. Η πρόταση ωστόσο, εκλαμβάνει την ανάδειξη του διατηρητέου κτηρίου, ως μια καθολική αφομοίωση στο μονολιθικό σώμα του συγκροτήματος, αφενός καθιστώντας μη διακριτό και αναγνωρίσιμο το διατηρητέο κτήριο, αφετέρου επεμβαίνοντας στις όψεις του με συνολική μεταλλική επένδυση corten, αλλοιώνοντας τον χαρακτήρα και την υλικότητά του, σε πλήρη αντίθεση με την προκήρυξη, λόγοι οι οποίοι δεν επιτρέπουν την πρόοδό της συμμετοχής σε φάση αξιολόγησης προς πιθανή εξαγορά ή βράβευση, συνυπολογιζομένου και του γεγονότος της εκσκαφής στο τομέα Α για ράμπα φορτηγού προς το υπόγειο και τους χώρους αποθηκών και εργαστηρίων. Απουσιάζει πλήρως μια διαμόρφωση των ημιυπαιθρίων χώρων, δημιουργώντας ερωτήματα ως προς τους χώρους στάσης και αναμονής, ιδιαίτερα τους θερινούς μήνες, ενώ αρκείται σε ένα ανοιχτό πεδίο ανασκαφής, καθιστώντας το ένα φόντο, για το ίδιο το κτίριο. Σέβεται τις δεσμεύσεις των περιοχών Δ2, Α και αφήνει το πεδίο ελεύθερο για μελλοντικές ανασκαφές. Καλή βιοκλιματική προσέγγιση ως προς το εσωτερικό του κτιρίου, αλλά προβληματίσε η εξωτερική θερμική εκπομπή του και ανακλαστικότητα, ως μεταλλικό συμπαγές πρίσμα. Παραδόξως, για μία τόσο

άρτια και εντυπωσιακή προσέγγιση, δεν κατάφερε να δώσει πειστικές απαντήσεις στα ζητούμενα του διαγωνισμού, μένοντας σε ένα αυτοαναφορικό περιεχόμενο και ιδίωμα.

29. IA 19742009

Ενδιαφέρουσα ιδέα δημιουργίας ενός κτηρίου σε απόσταση από το διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ, το περίγραμμα του οποίου αναφέρεται στην κορυφογραμμή της οροσειράς του Ταυγέτου. Το κτήριο συντίθεται από τρεις διαφορετικές αρχιτεκτονικές κτηριακές ενότητες, με την διαμόρφωση της ενδιάμεσης περιοχής σε χαμηλότερο επίπεδο, αποκαλύπτοντας ως κεντρικό χώρο τον αρχαίο δρόμο (ιδεατή συνέχεια του Ευρώτα). Παρόλο που η πλατεία μεταξύ του νέου κτηρίου και του διατηρητέου ανοίγει μία ενδιαφέρουσα προοπτική προς τον εκθεσιακό χώρο, το κτήριο Β στην είσοδο της πόλης κρίνεται συμβατικό και ανεπιτυχές. Το κτήριο του νέου μουσείου Γ δημιουργεί ένα υπερβολικά πολυδιασπασμένο και θραυσματικό εσωτερικό χώρο, χωρίς ιδιαίτερο λόγο. Ατυχής κυρίως είναι η τοποθέτηση σημαντικών κατασκευών, που στεγάζουν βασικούς χώρους του μουσείου σε επίπεδο τμήμα του οικοπέδου στην ζώνη Δ2 (μη δόκιμη), μη επιτρέποντας απρόσκοπτες μελλοντικές ανασκαφές, αντίθετα προς τις προδιαγραφές της προκήρυξης.

30. LU 15697842

Η σύλληψη του Μουσείου ως λογότυπου του ΝΑΜΣ, αποτελεί μία αφορμή σχεδιασμού, που όμως δεν γίνεται αναγνωρίσιμη ως τέτοια. Η ιδέα μιας ανοικτής, ελεύθερης και συνεχούς προσβάσιμης επιφάνειας, επιβαρύνεται από μορφολογικές και χρωματικές υπερβολές, χωρίς αναφορά στον τόπο και την ιστορία του. Το νέο κτήριο επίσης δεν δημιουργεί μια ολοκληρωμένη σύνθεση με το διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ, το οποίο οφείλει να αναδείξει, αλλά μάλλον μία αμοιβαία απώθηση. Οι έξι θεματικοί θύλακες ενώ αναφέρονται στις εκθεσιακές ενότητες δημιουργούν αμήχανους λειτουργικά χώρους. Επίσης δεν έχει δοθεί σημασία στον αρχαίο δρόμο, ο οποίος έχει περιθωριοποιηθεί.

31. KL 11318290

Συνεπής με την προκήρυξη προσέγγιση, βασισμένη σε ορθά κριτήρια και σαφή κεντρική ιδέα. Οι προσβάσεις, η κύρια είσοδος και η χωροθέτηση των επί μέρους ενότητων εξυπηρετούν τις λειτουργικές απαιτήσεις. Το διατηρητέο κτήριο αναδεικνύεται μπροστά στον σύγχρονα αντιμετωπισμένο και τελείως διαφοροποιημένο κτηριακό όγκο της προσθήκης με μινιμαλιστική προσέγγιση της μορφής. Ευπρόσδεκτη η μονόχωρη ενιαία αίθουσα μόνιμων εκθέσεων. Περίβλημα, με ενδιαφέρουσα ποιότητα εξωτερικής επιδερμίδας, που στοχεύει την εντύπωση αχρονικότητας. Χαμηλός βαθμός επεξεργασίας υλοποιήσιμου κελύφους. Ανώριμος συνθετικά ο συνδετήριος κόμβος. Ερωτηματικά ως προς τον παθητικό βιοκλιματικό σχεδιασμό. Απουσία ημιυπαίθριων χώρων.

32. AE 21323131

Πρόταση με άμεσα αναγνωρίσιμη αρχιτεκτονική ταυτότητα, ισορροπία και ποιότητα επεξεργασίας, που επιτυγχάνει μια διαλογική σχέση της προσθήκης με το διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ. Αναδεικνύει το διατηρητέο, σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης, ενώ η προσθήκη του νέου κτιρίου αντιμετωπίζεται με αυτονομία και ωριμότητα. Αναγνωρίσιμη η ισχυρή πρόθεση δημιουργίας ενός δημόσια ανοικτού πολιτιστικού πόλου.

Ευέλικτα ενιαία μεγάλη αίθουσα μονίμων συλλογών. Δημιουργείται σαφής διαχωρισμός ενότητων και οι χώροι διατάσσονται με ιεραρχία, ορθολογισμό και λειτουργικότητα. Ενδιαφέρουσα η συναγωγή και αξιοποίηση μετρικού ρυθμού για τα εξωτερικά πετάσματα από τον ρυθμό της διαστασιολόγησης του μοντέρνου διατηρητέου. Διαφανής νέος μουσειακός κτηριακός όγκος περιβαλλόμενος από δεύτερη εξωτερική μεταλλική όψη, η οποία σε αντίθεση με επίπεδες μεταλλικές επενδύσεις δημιουργεί βάθος, συμβάλλει στις σκιάσεις και αποϋλοποιεί τον μεγάλο κτηριακό όγκο. Γενναιόδωρα διαστασιολογημένη εσωτερική κατακόρυφη κυκλοφορία. Η εκσκαφή στον τομέα Α ελέγχθηκε ως συνεπής με τους όρους της προκήρυξης με μόνον τοπικές θεμελιώσεις του άνωθεν όγκου της ανωδομής. Η τεχνολογική στέγη εξυπηρετεί καλά την βιοκλιματική λειτουργία. Η απόσπαση των ψηφιδωτών από το φυσικό τους περιβάλλον που τα απεδαικτοποιεί δημιουργεί ερωτηματικά. Ομοίως και η επαναφορά του κτηριακού τύπου του διατηρητέου στην νέα βόρεια όψη. Το φιλτραρισμένο φως από τα διάτρητα περιμετρικά πετάσματα στο εσωτερικό, ενδεχομένως δεν είναι σε συνεχή βάση συμβατό με τις εκθεσιακές στοχεύσεις των επιμελητών του μουσείου. Ανταγωνιστική η θέση του κτηριακού λαιμού σύνδεσης σε σχέση με την κύρια είσοδο. Ικανοποιητική κρίθηκε η διαμόρφωση των υπαιθρίων χώρων, όπως και η ιεραρχημένη διαχείριση των θέσεων στάθμευσης. Αποτελεί μια συγκρατημένη και μερικά συντηρητική πρόταση, που όμως απαντά στο σύνολο των δεδομένων του διαγωνισμού.

33. SP 20002000

Πρόταση με ποιητική ευαισθησία και αναφορές στο εικαστικό μεταφυσικό έργο του de Chirico. Η σύνθεση ολοκληρώνεται ως ένα ενιαίο κτηριακό σύνολο, ενσωματώνοντας το διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ, σε συνέπεια ενδεχομένως με τις προθέσεις των μελετητών, αλλά μη αναδεικνύοντας το διατηρητέο, σε αντίθεση με το πνεύμα της προκήρυξης. Το κτήριο αποτελεί μια διαφώτιστη ορθογώνια 'κιβωτό' από υαλότουβλα, με υποβλητικά εκθεσιακά εσωτερικά, και διπλό βιοκλιματικό κέλυφος. Σκηνογραφική οργάνωση του δώματος που επιβάλλεται επί του κτηρίου, επιδιώκοντας να επιβάλει στον επισκέπτη ένα ιδιαίτερο τρόπο διάθεσης, με αναφορά σε πνευματικά επιτεύγματα της ευρωπαϊκής κληρονομιάς. Καλή δυνατότητα μουσειογραφικής προσέγγισης, αλλά τα κατακόρυφα φρέατα, αποτέλεσα εν μέρει της φύτευσης των κυπαρισσιών στο δώμα, και εν μέρει ανάγκης λοιπών κατακόρυφων διελεύσεων, οριοθετούν τους εκθεσιακούς χώρους, περιορίζοντας την ζητούμενη ευελιξία και προσαρμοστικότητα του προγράμματος. Προβληματική οργάνωση του περιβάλλοντος χώρου με την χρήση αρχαιολογικού κανάβου που κατακερματίζουν και περιορίζουν τα αρχαιολογικά ευρήματα και το γενικό τοπίο. Παρά τον λυρισμό της πρότασης, οι εικονικές και κειμενικές αναφορές στον φόβο του θανάτου, παραπέμπουν περισσότερο στην εντύπωση ενός κοιμητηρίου - χώρου απώλειας, παρά στον χαρακτήρα ενός αρχαιολογικού μουσείου.

34. OE 18311012

Ενδιαφέρουσα σύλληψη της συνθετικής αφητηρίας, βασιζόμενη στον ιστορικό δυϊσμό της Σπάρτης, που αντιστοιχεί και σε στοιχεία της τοπογραφίας. Σε μορφολογικό επίπεδο παρόλα αυτά, η σύνθεση δεν λειτουργεί συμπληρωματικά, ούτε ως προς τον περιβάλλοντα χώρο με τα αρχαιολογικά ευρήματα, ούτε ως προς το διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ, το οποίο ανταγωνίζεται υπερβολικά ως προς την υλικότητα και τη γεωμετρία του, με υπερσχεδιασμένο κέλυφος. Η θετική πρόθεση των μελετητών για την δημιουργία ενός δημόσιου χώρου για την

πόλη θα είχε αποβεί προς όφελος της πρότασης, αν υπήρχε ουσιαστική ενσωμάτωση του δρόμου και άλλων στοιχείων στις διαμορφώσεις των αιθρίων και διαδρομών. Ως έχουν, όμως, δεν παραπέμπουν στην ιστορία ούτε στον τόπο, αλλά σε ένα εσωστρεφές, αυτοαναφορικό, σύγχρονο lifestyle. Αρνητικά κρίνεται η τοποθέτηση του χώρου στάθμευσης δίπλα στον αρχαίο δρόμο.

35. SL 01300305

Μια ιδιαίτερα καθαρή και σαφής πρόταση, η οποία επιτυγχάνει έναν ευκρινή επιμερισμό των χρήσεων σε τέσσερις ενότητες, δημοσίων χώρων, διοίκησης, μόνιμης έκθεσης και εργαστηρίων. Εύληπτη μουσειογραφική οργάνωση. Αναδεικνύει το διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ με επιτυχή τρόπο και προσαρμόζεται πειθαρχώντας στις απαιτήσεις κτιριακής ανάπτυξης στη ζώνη Β. Επεμβαίνει μερικά στη ζώνη Α, στη στάθμη του υπογείου, το οποίο και κρίθηκε αναστρέψιμο. Αμήχανος κόμβος εισόδου της έκθεσης. Πολύ καλή οργάνωση του κεντρικού χώρου της μόνιμης έκθεσης και ο ευέλικτος χαρακτήρας της. Σοβαρές επιφυλάξεις ως προς τη μορφή του περιβλήματος, ενός γυάλινου κελύφους τεχνολογικής αιχμής, σε καθολική ανάπτυξη, και την συναρμογή του με το ευαίσθητο τοπίο της Λακωνικής Γής. Κανενός είδους συσχετισμός με τον περιβάλλοντα χώρο.

36. WW 33350219

Ιδιαίτερα επιτυχής, ισορροπημένη και επεξεργασμένη πρόταση, με πολύ σημαντικά θετικά χαρακτηριστικά. Καλή είσοδος στο συγκρότημα, με αξιοποίηση υπάρχουσας κατασκευής. Ανάδειξη του διατηρητέου βιομηχανικού κτηρίου ΧΥΜΟΦΙΞ. Δυνατή αντιληπτικά η δυτική κλειστή στοά κυρίας εισόδου που παρακολουθεί σε μήκος την πλάγια προς τον αρχαιολογικό χώρο όψη και προσδίδει μαζί με την πέμπτη όψη του μερικώς βατού και φυτεμένου δώματος ισχυρή ταυτότητα στο έργο. Πολύ καλή εσωτερική οργάνωση με δυνατότητες ποιοτικής μουσειογραφικής οργάνωσης σε ελεύθερη και ευέλικτη κάτοψη. Δημιουργία ευρηματικής πινακοθήκης ψηφιδωτών. Ανάπτυξη περιπάτου σε βατό δώμα. Καλή βιοκλιματική προσέγγιση. Η επιτροπή κρίνει ότι πρόκειται για μία εξαιρετική πρόταση που απαντάει σε όλα τα ζητούμενα του διαγωνισμού με τον καλύτερο τρόπο, και χρήζει ιδιαίτερης μνείας. Δυστυχώς, η δημιουργία υπογείου στην μη επιτρεπόμενη ζώνη Α (σε βάθος -3,60) που απαγορεύεται ρητά από τις προδιαγραφές της προκήρυξης, δεν επιτρέπει την πρόοδό της σε φάση αξιολόγησης προς πιθανή εξαγορά ή βράβευση.

37. IP 50505500

Η πρόταση επιδιώκει να δημιουργήσει ένα εντυπωσιακό νέο τοπόσημο για την πόλη της Σπάρτης. Η σύνθεση φαίνεται να προκύπτει από τις ροές κινήσεις σε ένα κομβικό κτήριο που ενσωματώνει τις διαδρομές από όλες τις κατευθύνσεις. Αν το νέο μουσείο προβάλει ως ένα αξιοπρόσεκτο κτίσμα στην περιοχή, αυτό έχει ορισμένες επισφαλείς συνέπειες. Κατά πρώτον, το υπάρχον διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ ενσωματώνεται πλήρως μέσα στο νέο κτήριο, χάνοντας την αυτονομία και την ταυτότητα του, και δεν αναδεικνύεται αλλά απορροφάται στη σχέση του με το νέο. Κατά δεύτερον, οι καμπύλες διαμορφώσεις που πυκνώνουν συγκλίνοντας προς το κτήριο, ενώ αρχικά φαίνεται να συλλέγουν ροές κινήσεων, εν τέλει διασπούν τον περιβάλλοντα χώρο, προσπερνούν τις περιοχές των αρχαιολογικών ευρημάτων και αγνοούν τον αρχαίο στερεό δρόμο επάνω από τον οποίο περνούν,

υποβαθμίζοντας την σημασία τους. Το εξωστρεφές κτήριο έτσι προβάλλει ως ένα εσωστρεφές, αυτοαναφορικό σύνολο, το οποίο γοητεύεται από την δική του παρουσία, διασπά τις θεματικές ενότητες, και διαμορφώνει τη γύρω από αυτό περιοχή σύμφωνα με την μορφολογία του, χωρίς να συσχετίζεται με τον τόπο και την ιστορία του. Παρά την επίκληση στοιχείων μνήμης στην διαστρωμάτωση του μουσείου, η συνολική προσέγγιση εξοστρακίζει κάθε τέτοιο στοιχείο.

38. MS 50100501

Ευρηματική μελέτη, με καθαρή κεντρική ιδέα και ισχυρή μορφολογική ταυτότητα, η οποία απομακρύνει το νέο μουσείο από το διατηρητέο βιομηχανικό ΧΥΜΟΦΙΞ, αναδεικνύοντάς το και διατηρώντας το και μετά την κατασκευή του μουσειακού συνόλου ως τοπόσημο. Η επιλογή αυτή γίνεται δυνατή από τη τοποθέτηση του νέου μουσείου στη δυτική πλευρά του οικοπέδου. Οι σημαντικές αυτές κατασκευές βασικών στεγασμένων χώρων του κτηριολογικού προγράμματος στην ζώνη Δ2, περιοχή που θεωρείται μη δόκιμη σύμφωνα με τις προδιαγραφές της προκήρυξης, δεν επιτρέπουν απρόσκοπτες μελλοντικές ανασκαφές στην περιοχή αυτή (αυτή τη στιγμή δεν είναι γνωστός ο χρόνος των ανασκαφών και κατά συνέπεια ούτε οι αποφάσεις για τυχόν διατήρηση-ανάδειξη ή κατάχωση ευρημάτων. Η συνύπαρξη μουσείων και αρχαιολογικών χώρων έχει δώσει λαμπρά παραδείγματα σε ήδη ολοκληρωμένους ανασκαφικά αρχαιολογικούς χώρους - εν προκειμένω δεν πρόκειται για τέτοια περίπτωση). Η μουσειογραφική προσέγγιση είναι πολύ καλή. Η περιοχή προς ανατολάς, η οποία αφήνει επιπροσθέτως ένα μεγάλο μέρος του οικοπέδου ελεύθερο ως ένα φυτεμένο κήπο, ένα πορτοκαλεώνα. Για το σκοπό αυτό προτείνεται εκσκαφή σε βάθος -3,60 στην περιοχή Α, αντίθετα με την προκήρυξη. Ενδιαφέρουσα η χωροθέτηση των ψηφιδωτών κατά μήκος μιας πορείας προς τον Ευρώτα. Ευέλικτη στατική επίλυση. Πρόκειται για μία πολύ καλή μελέτη η οποία αξίζει ιδιαίτερης μνείας, η οποία δεν μπορεί να προχωρήσει σε φάση σε φάση αξιολόγησης προς πιθανή εξαγορά ή βράβευση, λόγω των κτηριακών παρεμβάσεων στη ζώνη Δ2, αλλά και των εκσκαφών στη ζώνη Α, κατά παράβαση της προκήρυξης.

39. ΚΚ 5615200

Σε βάθος επεξεργασμένη και ώριμη πρόταση με εμφανώς μεγάλη επιμέλεια τόσο στα κτηριολογικά χαρακτηριστικά και την κυκλοφορία, όσο και στην αναλυτικά και προσεκτικά επεξεργασμένη μουσειογραφική πρόταση. Ανάδειξη του διατηρητέου ως διακριτά ενσωματωμένου κτηριακού τμήματος μιας αρθρωμένης συνολικής σύνθεσης συναποτελούμενης από ορατές επί μέρους λειτουργικές κτηριακές ενότητες. Ορθολογική λύση με καλή διαχείριση των παραμέτρων σχεδιασμού, χωρίς ωστόσο σαφή τυπολογία. Η χειρονομία εισαγωγής ενός σημαντικού άξονα - απότμησης του κτηριακού όγκου της προσθήκης θα μπορούσε να αξιοποιηθεί περισσότερο και στα επιμέρους συνθετικά χαρακτηριστικά. Ο υψηλός βαθμός επεξεργασίας όλων των στοιχείων καταλήγει ενίοτε σε πολυσύνθετες επιλογές, ενώ δεν παρατηρείται ιδιαίτερη έμφαση στα εσωτερικά προοπτικά. Βιοκλιματικά μάλλον άστοχη η απόχρωση των κτηριακών επενδύσεων των υποστηρικτικών λειτουργιών.

40. AB 89948894

Αποτελεί μια πρόταση υψηλών προδιαγραφών, με αυστηρές γεωμετρίες και χαράξεις, που καθυποτάσσουν και οργανώνουν τόσο τη δομή του κτιριακού συγκροτήματος, όσο και τα επιμέρους θέματα λειτουργίας ενός μουσείου. Η μεταφορά της ιδέας της 'προστατευτικής' φάλαγγας, αναπτύσσεται ως σειρές δομικών συσχετισμών, που βρίσκουν εφαρμογή στο σύνολο του έργου. Χρησιμοποιούνται ως ρυθμική ακολουθία, οργανώνοντας με ποιότητα τους εσωτερικούς χώρους, με ιδιαίτερη αίσθηση των αναλογιών, της εναλλαγής κενών – πλήρων, της επεξεργασίας του φυσικού φωτισμού καθώς και της υλικότητας. Διαχειρίζεται την αρχαία οδό ως μια κεντρική αυλή- ένα εσωτερικό τοπίο- γύρω από την οποία αναπτύσσει τους σημαντικούς χώρους του μουσείου, με ευανάγνωστο τρόπο. Απαντά στην ανάδειξη του διατηρητέου βιομηχανικού κτηρίου ΧΥΜΟΦΙΞ με σαφήνεια και το ενσωματώνει ως ευδιάκριτο μέρος της συνολικής του παρουσίας. Η πρόταση όμως επεκτείνεται πάνω από τη ζώνη Δ2, με τους κύριους εκθεσιακούς χώρους πάνω σε μεγάλες δοκούς, δυσχεραίνοντας την δυνατότητα μελλοντικής ανασκαφής και κυρίως στην εκφρασμένη θέση του αγωνοθέτη, ότι δεν είναι δόκιμη η οικοδόμηση στην περιοχή αυτή. Παρά τον ευφυή στατικό χειρισμό δεν πείθει για την αναστρεψιμότητα των επιλογών και θεωρήθηκε πρόταση επισφαλής ως προς το μέλλον του μουσείου και της προβλεπόμενης ανασκαφής.

41. NX 54491272

Η πρόταση διαχειρίζεται με ευέλικτο και επιτυχή τρόπο την ανάπτυξη των εκθεσιακών χώρων και ενοτήτων. Ενδιαφέρουσα η ύπαρξη υπερυψωμένης πλατείας ενατένισης και αποκάλυψης της γεωγραφίας της περιοχής, πάνω στην οποία καταλήγει η υπαίθρια διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Σέβεται τους περιορισμούς των ζωνών Α και Δ2 και αναπτύσσεται, αρθρώνοντας επιμέρους όγκους, δημιουργώντας μια κλίμακα μεγεθών προσαρμοσμένη στην κλίμακα του τόπου. Υπερβολική είναι όμως η αισθητική αντιμετώπισή του, όπου ενώ διατυπώνεται ένα καθαρό ογκοπλαστικό αποτέλεσμα, ο τρόπος επεξεργασίας του το αδικεί. Σοβαρές επιφυλάξεις για την διαμόρφωση των όψεων και την αλλοίωση του χαρακτήρα του διατηρητέου κτηρίου, με επεμβάσεις μη επιτυχείς. Δύσχρηστη η θέση της τριπλής ράμπας, καθιστώντας προβληματική τη σπειροειδή κίνηση στο συγκρότημα.

42. EA 00010219

Η πρόταση θεωρεί το ΝΑΜΣ ως ένα συμπαγές βιομηχανικό κτίριο, υιοθετώντας ως αφετηρία σκέψης, την ακατέργαστη δομή του διατηρητέου βιομηχανικού κτηρίου ΧΥΜΟΦΙΞ. Έγινε προσπάθεια να γίνει αντιληπτό ως μια συνολική δομή με ευκρινές λεξιλόγιο ανάδειξης των φερόντων-φερομένων στοιχείων, με έντονη υλικότητα. Προσκολλάται ως απλό στερεό στην πίσω πλευρά του, θεωρώντας το συγκρότημα ως ενιαίο παραλληλεπίπεδο, χειρισμός που κρίθηκε απλοϊκός για τη σημασία ενός αρχαιολογικού κελύφους και ο οποίος και δεν αναδεικνύει ποιότητες και συσχετισμούς, τόσο νοηματικούς όσο και ουσιαστικούς, με το ευρύτερο περιβάλλον. Παρουσιάζει ευελιξία στην κάτοψη και στον επιμερισμό των χώρων με προσαρμοστικό και σαφή τρόπο. Σέβεται τους περιορισμούς των ζωνών Α, Δ2 χωρίς να επεμβαίνει σε αυτές. Το ισόγειο αναπτύσσεται υιοθετώντας τη νοητή κλίση της αρχαίας οδού, χειρισμός που δε συμμετέχει στη συνολική συνθετική ανάπτυξη του κτηρίου. Το συγκρότημα δεν διαθέτει επεξεργασμένες ενδιάμεσες μεταβατικές περιοχές, ούτε διαμορφώνει υπαίθριους χώρους και διαδρομές, που θεωρούνται απαραίτητοι για τη σημασία και λειτουργία του

NAMΣ. Η θεώρηση της ενσωμάτωσης και αφομοίωσης του διατηρητέου κτηρίου, στη λογική του βιομηχανικού κελύφους, ως μια 'τραχιά αισθητική βιομηχανικού χαρακτήρα', δεν συνάδει με τον βασικό όρο της διακήρυξης περί ανάδειξης του υπάρχοντος κτιρίου και κυρίως της πρόσοψης του και κρίθηκε ως μη επιτυχής.

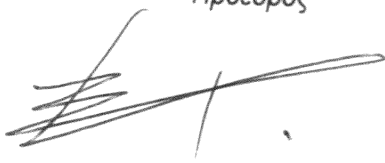
Τα μέλη της Επιτροπής:

Η. Κωνσταντόπουλος, Αρχιτέκτων
Πρόεδρος

Β. Τζανετέα, Αρχιτέκτων
Τακτικό μέλος

Β. Γκικατέππας, Αρχιτέκτων
Τακτικό μέλος

Κ. Γκιουλέκα, Αρχιτέκτων
Τακτικό μέλος

Π. Πετρακόπουλος, Αρχιτέκτων
Τακτικό μέλος